

STANDARD WYPOSAŻENIA DYDAKTYCZNEGO PRACOWNI KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO

Zawód: **opiekunka środowiskowa**

Symbol cyfrowy: **346 [03]**

Kształcenie w zawodzie *opiekunka środowiskowa* powinno się odbywać w następujących pracowniach:

- I. Pracownia ogólnodydaktyczna,
- II. Pracownia pielęgnacyjno-żywnościowa,
- III. Pracownia zajęć techniczno plastycznych,
- IV. Pracownia komputerowa.

I. Pracownia ogólnodydaktyczna

W pracowni będą prowadzone zajęcia z zakresu psychospołecznych uwarunkowań pracy z podopiecznym, rozwiązywania problemów podopiecznego oraz kształtujące umiejętności wspomagające pracę z podopiecznym, np. prawo, zarys o gospodarce czy podstawy przedsiębiorczości.

1. Wyposażenie ogólnodydaktyczne pracowni:

- tablice na ścianę,
- tablice typu flipchart,
- sprzęt audiowizualny (telewizor, odtwarzacz wideo i DVD),
- odtwarzacz płyt kompaktowych oraz kaset,
- ekran projekcyjny,
- stanowisko do projekcji multimedialnych,
- szafy lub szafki niezbędne do przechowywania literatury, pomocy dydaktycznych właściwych dla zawodu.

2. Wykaz niezbędnych stanowisk dydaktycznych właściwych dla pracowni:

- stanowisko dla nauczyciela,
- stanowiska dla słuchaczy (25 – 30 stanowisk).

3. Opis infrastruktury pracowni

- a. usytuowanie pracowni:
 - pracownia usytuowana w budynku szkoły;
- b. wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się stanowisko:
 - pomieszczenie o wysokości 3m,
 - wielkość pomieszczenia uzależniona jest od ilości stanowisk,
 - przejścia między rzędami stolików (ławek) 80cm – 1m,
 - podłoga – parkiet lub inne podłoże trudno ścieralne łatwe do utrzymania czystości,
 - okna uchylne dające 50% światła dziennego,
 - oświetlenie sztuczne jarzeniowe lub halogenowe zgodne z normami sanitarnymi,
 - drzwi łatwe do zamknięcia, szerokość zgodnie z normami;
- c. minimalna powierzchnia niezbędna dla pojedynczego stanowiska:
 - zgodna z normami;
- d. wyposażenie stanowiska w niezbędne media z określeniem ich parametrów:
 - wentylacja bezpośrednia lub klimatyzacja,
 - ogrzewanie centralne.

4. Opis wyposażenia stanowisk

- a. wykaz maszyn, urządzeń, aparatów, narzędzi i innego sprzętu właściwego dla zawodu:
 - stanowisko nauczyciela:
 - biurko,
 - krzesło,
 - stanowisko słuchacza:
 - ławka szkolna lub stół,
 - krzesło;
- b. wykaz środków do udzielania pierwszej pomocy:
 - apteczka pierwszej pomocy z wyposażeniem standardowym, instrukcją obsługi oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

II. Pracownia pielęgniacyjno-żywniowa

Pracownia ta pełni funkcję pracowni higieny osobistej i pierwszej pomocy oraz pracowni gospodarstwa domowego.

1. Wykaz niezbędnych stanowisk dydaktycznych właściwych dla pracowni:

- stanowisko higieny osobistej i pierwszej pomocy (3 stanowiska),
- stanowisko żywieniowe (1 stanowisko),
- stanowisko ogólnodydaktyczne.

2. Opis infrastruktury pracowni

- a. usytuowanie pracowni:
 - w budynku szkoły, na parterze lub pierwszej kondygnacji;
- b. wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się pracownia:
 - pracownia powinna posiadać trzy okna,
 - drzwi otwierane na zewnątrz, umożliwiające przejazd wózka inwalidzkiego,
 - podłoga całej pracowni wykonana z materiałów, które nie są śliskie i łatwo można utrzymać je w czystości (np. terakota antypoślizgowa),
 - ściany pomalowane emulsją (lub innym środkiem łatwozmywalnym) w kolorze pastelowym,
 - kaloryfery zainstalowane przy oknach, umożliwiające utrzymanie stałej, pokojowej temperatury w całym pomieszczeniu – przy oknie należy umieścić termometr do pomiaru temperatury,
 - oświetlenie najlepiej halogenowe:
 - trzy na stanowiskach higieniczno-pielęgniacyjnych (tj. jedno oświetlenie na jedno stanowisko),
 - dwa przy stanowisku żywieniowym,
 - przy każdym stanowisku higieniczno-pielęgniacyjnym należy zainstalować oświetlenie boczne – kinkiety,
 - przy stanowisku żywieniowym wskazane jest zainstalowanie dodatkowego oświetlenia przy szafkach wiszących;
- c. minimalna powierzchnia niezbędna dla pojedynczego stanowiska:
 - globalna powierzchnia sali przeznaczonej na wymienione tu stanowiska powinna być zgodna z obowiązującymi normami sanitarno-higienicznymi,
 - stanowisko higieniczno-pielęgniacyjne – powierzchnia min. 1,5m x 2m,
 - stanowisko żywieniowe – powierzchnia min. 3m x 2,5m;
- d. wyposażenie pracowni w niezbędne media z określeniem ich parametrów:
 - stanowisko higieniczno-pielęgniacyjne:
 - kontakty – na wysokości dostępnej dla osoby leżącej na łóżku,
 - gniazdko podwójne z uziemieniem,
 - zamontowane ramię podnośnika osób niepełnosprawnych ruchowo,

- stanowisko żywieniowe:
 - kontakty – na wysokości dostępnej dla osoby leżącej na łóżku,
 - gniazdko podwójne z uziemieniem,
 - zamontowane ramię podnośnika osób niepełnosprawnych ruchowo,
 - doprowadzona woda ciepła i zimna,
 - odpowiednia frakcja elektryczna umożliwiająca korzystanie z kuchenki elektrycznej;
 - zabezpieczenie przeciwpożarowe (np. gaśnica),
- stanowisko ogólnodydaktyczne:
 - gniazdko podwójne z uziemieniem – 2 szt.

3. Opis wyposażenia poszczególnych stanowisk dydaktycznych

3.1. Stanowisko higieny osobistej i pierwszej pomocy

- a. wykaz maszyn, urządzeń, aparatów, narzędzi i innego sprzętu właściwego dla zawodu:
 - łóżko – w tym: materac i jego zabezpieczenie, kołdra, koc, poduszka, jasiek, bielizna pościelowa (tj.: prześcieradło, poszwy na kołdrę, poduszkę i jaśka), podkłady,
 - szafka (1 szt.) – z szufladą i schowkiem (umożliwi przechowywanie osobistych przedmiotów osoby leżącej, blat można wykorzystać jako dodatkowe miejsce na ustawienie małych przedmiotów niezbędnych do pielęgnacji i higieny),
 - lampka nocna (1 szt.) – ustawiona na blacie szafki z włącznikiem łatwo dostępnym dla osoby leżącej,
 - taboret (1 szt.) – powinien się znajdować przy łóżku,
 - stolik przyjaciół (1 szt.), tj. stolik na kółkach z ruchomym blatem,
 - parawan (1 szt.),
 - kosz na brudną bieliznę (1 szt.) – powinien być plastikowy, cały zabudowany, łatwy do przenoszenia,
 - tacka,
 - miski – po jednej sztuce: duża, mała, nerkowa,
 - bielizna pościelowa – (prześcieradło – 3 szt.; poszwy na kołdrę – 3 szt.; poszwy na poduszkę – 3 szt.; poszwy na jaśka – 3 szt.; podkłady – 3 szt.),
 - ręczniki – (duże – 2 szt.; małe – 3 szt.; myjki – 3 szt.),
 - udogodnienia – tj.: materace, poduszki i krążki przeciwoślizgowe,
 - przybory do kąpieli w łóżku – np. podkłady i prześcieradła gumowe, miski różnej wielkości, dzbanek, myjki, gąbki, ręczniki i ściereczki,
 - urządzenia sanitarne, tj. baseny, kaczki,
 - urządzenia ułatwiające pielęgnację osoby całkowicie unieruchomionej (ramię podnośnika zamontowanego na stałe),
 - materace lub maty do ćwiczeń na podłodze;
- b. wykaz modeli, symulatorów, fantomów:
 - fantomy do resuscytacji, tj.: manekin Resusci Anne, manekin Resusci Baby, manekin Little Anne – dla każdego stanowiska;
 - symulatory: imitacje ran – min. 24 części (min 3 szt.);
- c. wykaz materiałów, surowców, półfabrykatów i innych środków niezbędnych w procesie kształcenia oraz podczas egzaminu zawodowego:
 - produkty medyczne, tj.: maseczki do sztucznego oddychania – dla każdego ćwiczącego, opatrunki osobiste – min. 10 szt., opaska dziana 4x5 – min. 10 szt., opaska dziana 4x10 – min. 10 szt., opaska elastyczna – min. 10 szt., kompresy z gazy jałowej – min. 10 pakietów, chusty trójkątne – min. 5 szt., plastry różnych rozmiarów, rękawiczki lateksowe dla każdego ćwiczącego, woda utleniona w tabletkach, Panthenol lub Termcool na oparzenia, środek przeciw ukąszeniom owadów, nożyczki, agrałki, pęsety,
 - maty do ćwiczeń – min 3 szt.;

- d. wykaz środków do udzielania pierwszej pomocy:
- apteczka pierwszej pomocy – apteczka podręczna: kompresy z gazy jałowej w różnych rozmiarach, chusta trójkątna, bandaże gazowe różnych rozmiarów i co najmniej jeden bandaż elastyczny, plastry wodoodporne różnych rozmiarów, przylepiec wąski i szeroki, woda utleniona, rękawiczki lateksowe oraz leki: aspiryna, paracetamol, wapno na uczulenia, altacet do okładów na skręcenia i stłuczenia, węgiel leczniczy na niestrawność, środek przeciw ukąszeniom owadów, Panthenol lub Termcool na oparzenia, ponadto: nożyczki, agrałki, pęseta;
- e. wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy:
- przybory higieniczne – w tym: mydło, szampon, pasta i szczoteczka do zębów, kubek, grzebień i szczotka do włosów, suszarka do włosów, nożyczki do obcinania paznokci i pilniczki, waciki i gaziki, spirytus salicylowy, woda utleniona, talk, oliwka, balsam do ciała, krem do rąk i stóp,
 - środki czystości: płyny do mycia powierzchni stanowiska, odświeżacze powietrza, ściereczki do mycia i wycierania powierzchni, wiaderko i mop do mycia – szt. 3,
 - kosz na odpadki – szt. 3 (przy każdym stanowisku).

3.2. Stanowisko żywieniowe

- a. wykaz maszyn, urządzeń, aparatów, narzędzi i innego sprzętu właściwego dla zawodu:
- kuchenka elektryczna – czteropalnikowa,
 - lodówka średniej wielkości (nie musi posiadać zamrażarki),
 - zlewozmywak – dwukomorowy z ociekaczem,
 - szafki wiszące (przynajmniej 3 szt.) i stojące (przynajmniej 3 szt.),
 - lada, długość ok. 1,5m z łatwym dostępem do gniazdka,
 - jeden duży i długi stół lub dwa średniej wielkości – nad stołami powinno być umieszczone oświetlenie,
 - krzeselka – 8 - 10 szt.,
 - kosze na odpadki – jeden duży i dwa małe,
 - kuchenka mikrofalowa,
 - garnki z pokrywkami (duży – 1 szt., średni – 2 szt., mały – 3 szt.),
 - patelnia – (duża – 1 szt., średnia – 1 szt., mała – 1 szt.),
 - cedzak – 2 szt.,
 - talerze – 1 komplet 6-cio osobowy,
 - sztućce – 1 komplet,
 - kubki – 6 szt.,
 - szklanki – 6 szt.,
 - dzbanki – 3 szt.,
 - taca do podawania posiłków – 2 szt.,
 - czajnik – 1 szt.,
 - deski do krojenia – (po 2 szt.: duża, średnia, mała),
 - noże do krojenia (komplet: 6 szt. różnej wielkości),
 - tarka plastikowa – 3 szt.,
 - maszynka do mielenia – elektryczna – 1 szt.,
 - obrusy na stół – 4 szt.,
 - serwetki na stół – 2 komplety po 6 szt.,
 - pojemniki na przechowywanie żywności różnej wielkości – 10 szt.,
 - zastawa stołowa dostosowana do potrzeb i możliwości osób leżących;
- b. wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy:
- stanowisko żywieniowe pracowni powinno mieć jedno duże okno lub dwa małe; ściana, przy której umieszczona jest kuchenka, lodówka i zlewozmywak powinna być wyłożona terakotą; podobnie podłoga całego stanowiska,

- przy kuchence, lodówce oraz koło zlewu powinny być umieszczone gniazdka (podwójne) z uziemieniem; do zlewu powinna być doprowadzona ciepła i zimna woda,
- środki czystości: płyny do mycia powierzchni stanowiska, odświeżacze powietrza, ściereczki do mycia i wycierania powierzchni, wiaderko i mop do mycia – szt. 3,
- kosz na odpadki – szt. 3 (przy każdym stanowisku).

3.3. Stanowisko ogólnodydaktyczne

- biblioteczka przedmiotowa,
- tablica,
- tablica flipchart,
- stół pod sprzęt audiowizualny i sprzęt audiowizualny (telewizor, odtwarzacz wideo),
- ekran projekcyjny,
- modele, fantomy i plakaty dydaktyczne.

4. Inne, szczególne wymagania dotyczące stanowiska, właściwe dla zawodu

W pracowni należy umieścić szafy różnej wielkości do przechowywania:

- czystej bielizny pościelowej,
- ręczników i przyborów higienicznych,
- tzw. sprzętu pomocniczego (tj. wózek, chodzik, krzeselko sedesowe, drabinki do podciągania, termofory – 3 szt., baseny, kaczki – po 3 szt., fartuchy gumowe – 3 szt., fartuchy jednorazowe z folii i rękawiczki jednorazowe, aparat do pomiaru ciśnienia i aparat do pomiaru poziomu glukozy, termometry do pomiaru temperatury ciała – szt. 3).

III. Pracownia zajęć techniczno-plastycznych

1. Wykaz niezbędnych stanowisk dydaktycznych właściwych dla pracowni:

- stanowisko do zajęć plastycznych i technicznych – 15,
- stanowisko ogólnodydaktyczne.

2. Opis infrastruktury pracowni

- usytuowanie pracowni:
 - w budynku szkoły;
- wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajduje się pracownia:
 - pomieszczenie pracowni, w której usytuowane są stanowiska dydaktyczne powinno mieć około 3m wysokości, a wielkość pracowni uzależniona jest od ilości stanowisk dydaktycznych, przy czym minimalny wymiar jednego stanowiska wynosi: 0,9m x 1,2m,
 - podłoga – parkiet lub inny rodzaj podłoża trudno ścieralnego, łatwego do utrzymania czystości,
 - ściany pracowni pomalowane w różnych kolorach, w zależności od upodobania prowadzących zajęcia,
 - minimum trzy okna uchylne dające około 50% światła naturalnego,
 - oświetlenie sztuczne zgodne z normami sanitarnymi, wskazane jest, aby przy każdym stanowisku znajdowało się oświetlenie górne,
 - drzwi szerokie (min. 1 metr) łatwe do zamknięcia;
- powierzchnia niezbędna dla pojedynczego stanowiska:
 - minimalna powierzchnia przewidziana dla pojedynczego stanowiska zgodna z normami sanitarnymi,
 - przy każdym stanowisku słuchacza powinno być umieszczone gniazdko podwójne z uziemieniem.

3. Opis wyposażenia stanowisk

3.1. Stanowisko ogólnodydaktyczne

1. Wykaz stanowisk dydaktycznych:

- stanowisko dydaktyczne dla nauczyciela,
- stanowiska dydaktyczne dla słuchaczy (15 stanowisk).

2. Opis wyposażenia stanowiska:

- tablice na ścianę – min. 2 szt.,
- tablice typu flipchart,
- rzutnik pisma,
- telewizor, odtwarzacz DVD oraz VIDEO,
- odtwarzacz płyt CD, kaset,
- przewodniki i mapy turystyczne,
- szafy oraz szafki na materiały oraz sprzęt (min 4 szt.),
- dostęp do gniazda elektrycznego o napięciu 230V,
- dostęp do wody bieżącej,
- na ścianach uchwyty na antyramy oraz półki, na których będą umieszczane prace słuchaczy.

3.2. Stanowisko zajęć technicznych i plastycznych

1. Wykaz stanowisk dydaktycznych:

- stanowisko dla nauczyciela,
- stanowiska dla słuchaczy (15 stanowisk).

2. Opis wyposażenia stanowiska

a. wykaz maszyn, urządzeń, aparatów, narzędzi i innego sprzętu właściwego dla zawodu:

- **stanowisko nauczyciela:**
 - stolik lub biurko,
 - krzesło lub fotel,
 - szafy lub szafki, w których przechowywane są materiały na zajęcia, tj. materiały plastyczne, techniczne itp.;
- **stanowisko słuchacza:**
 - stolik z podwójnym blatem łatwo zmywalnym, możliwym do ustawienia w różny sposób, z łatwym dostępem do podwójnego (z uziemieniem) gniazda elektrycznego,
 - krzesło,
 - elektryczna, walizkowa maszyna do szycia,
 - przybory do szycia: nożyczki, igły różnej wielkości, nici kolorowe, materiał do szycia (różne gatunki i wielkości),
 - materiały i przybory do haftowania, wyszywania oraz tkania – np. kolorowe nici do wyszywania, płótno do wyszywania, wzornik haftu,
 - materiały do robótek ręcznych: druty i szydełka różnej wielkości, wełna, nici bawełniane grube,
 - materiały i przybory do malowania i rysowania: folia na stoliki, farby plakatowe, klejowe, do szkła, akwarele, różnej wielkości pędzle, papier kolorowy, bibuła karbowana i prosta, mąka i sól, gips, glina, balony, brokaty, nożyczki, linijki, nici różne kolory, noże, igły, szydełka, śrubokręty, flamastry, kredki świecowe, ołówkowe, kleje (oraz kleje z brokatem), bloki rysunkowe, bloki techniczne, brystol, tektura, papier biały i kolorowy;

b. wykaz środków do udzielania pierwszej pomocy:

- apteczka pierwszej pomocy z wyposażeniem standardowym, instrukcją obsługi oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy;
- c. wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy:
 - ochrona przeciwpożarowa – wyposażeniem jest gaśnica.

4. Inne, szczególne wymagania dotyczące stanowiska, właściwe dla zawodu

Oprócz wymienionego wyżej wyposażenia stanowiska słuchacza w pracowni przedmiotowej, w wyposażeniu należy umieścić:

- deski do prasowania – min. 7 szt.,
- żelazko do prasowania – min. 7 szt.,
- kamera cyfrowa – min. 3 szt.,
- aparat fotograficzny, cyfrowy – min. 7 szt.,
- wspomniane wcześniej zamykane szafy do przechowywania maszyn do szycia, sprzętu do prasowania, sprzętu fotograficznego oraz innych materiałów wykorzystywanych podczas zajęć.

IV. Pracownia komputerowa

1. Wyposażenie ogólnodydaktyczne pracowni:

- tablice na ścianę,
- ekran,
- projektor multimedialny,
- drukarka,
- skaner,
- stoliki,
- fotele,
- szafa na materiały pomocnicze: papier, literaturę z przedmiotu, płyty, dyskietki, instrukcje,
- instrukcje BHP przy obsłudze komputera i drukarki.

2. Wykaz niezbędnych stanowisk dydaktycznych właściwych dla pracowni:

- stanowiska dla słuchacza,
- stanowisko dla nauczyciela.

3. Infrastruktura pracowni

- a. usytuowanie pracowni:
 - w budynku szkoły;
- b. wielkość i inne wymagania dotyczące pomieszczenia lub innego miejsca, w którym znajdują się stanowiska:
 - pomieszczenie o wysokości ok. 3 m,
 - ściany pomalowane na kolor pastelowy lub biały (matowe),
 - okna uchylne z żaluzjami,
 - podłoga – parkiet lub inne podłoże trudnościeralne, łatwe do utrzymania w czystości,
 - drzwi szerokie, umożliwiające zamknięcie,
 - oświetlenie sztuczne zgodne z wymogami Sanepidu;
- c. powierzchnia niezbędna dla pojedynczego stanowiska:
 - przejście między stanowiskami 1 m,
- d. wyposażenie stanowiska w niezbędne media z określeniem ich parametrów:
 - wentylacja naturalna lub klimatyzacja,
 - gniazda elektryczne o napięciu 230V, instalacja uziemiona, zabezpieczona bezpiecznikami automatycznymi,

- gniazda sieciowe umożliwiające połączenie się z Internetem za pośrednictwem lokalnej sieci komputerowej,
- gniazda sieciowe umożliwiające połączenie stanowisk z lokalną siecią komputerową.

4. Wyposażenie pracowni

- a. stanowisko komputerowe z wykazem urządzeń peryferyjnych oraz programów właściwych dla zawodu:
 - **stanowisko słuchacza:**
 - stół o długości 120 – 160 cm, szerokości 80 – 90 cm, o wysokości stałej 72 cm lub regulowanej w zależności od potrzeby – 68 – 76 cm,
 - blat stołu o barwie jasnej, matowej,
 - fotel obrotowy lub krzesło,
 - zestaw mikrokomputerowy,
 - oprogramowanie:
 - ♦ system operacyjny Windows lub Linux,
 - ♦ pakiet biurowy Office lub Open office,
 - **stanowisko nauczyciela:**
 - stolik o matowym jasnym blacie o długość 120 – 160cm, szerokość 80 – 90cm, wysokość stała 72 cm lub regulowana w zależności od potrzeby 68 – 76cm,
 - fotel obrotowy,
 - zestaw mikrokomputerowy (jednostka centralna, monitor, mysz, klawiatura),
 - drukarka sieciowa,
 - oprogramowanie:
 - ♦ system operacyjny Windows lub Linux,
 - ♦ pakiet biurowy Office lub Open office,
 - projektor multimedialny;
- b. wykaz środków zapewniających przestrzeganie zasad ergonomii oraz bezpieczeństwa i higieny pracy:
 - gaśnica proszkowa,
 - siedzenie /fotel/ na wysokości 40 – 41 cm,
 - łokcie na wysokości 17 – 23 cm od siedzenia,
 - wysokość stała, na której powinien znajdować się sprzęt to 63 cm,
 - najlepsze pole widzenia znajduje się na wysokości 125 cm,
 - zasięg ręki w tej pozycji to 75 – 84 cm,
 - głębokość siedziska powinna wynosić 45 – 48 cm.